

DE NATIONALE MODE VAN 1832

(fragment)

Enkele zeer oude menschen weten het nog wel uit eigen ervaring, doch de meesten onzer toch enkel bij overlevering, dat de jaren van den Belgischen Opstand, omstreeks 1830, een tijdvak geweest zijn van echt nationalen geestdrift en patriottische samenvoeling.

Van Speyks Helden-Knal-Dood, de glorievolle daden der Vrijwillige Studentenkorpsen, de Jagers van Van Dam, het maken van pluizig pluksel door zachte vrouwenhanden, het zijn maar verschillende schaakeeringen in één gevoel van vaderlandslievende zelfverheffing en offering, zóó stichtelijk om aan te schouwen, dat men den eenigszins triestigen feitelijken afloop van het avontuur er niet ongaarne om vergeet. Het trotsche beeld der Volkseenheid, de dame, die wij tegenwoordig maar familiaarweg Na a t j e noemen, verrees op den Amsterdamschen Dam, ten teeken van een fiere vreugd, dat Nederland bij deze benarde gelegenheid zoo eenswillend en offerbereid was gebleken in een zaak, die toch eigenlijk meer tot de ideale goederen moest gerekend worden: de integriteit van het nationale grondgebied.

Thans, na zooveel jaren, is er aan die universeele blijdschap, bij zoo pijnlijk negatief resultaat der gansche onderneming, een lichtelijk comisch tintje. Het heeft een weinig den schijn, of men juist om die nederlaag te bedekken zooveel geraas maakte en tevens of niemand zoo verwonderd was over de Hollandsche geestdrift voor de nationale zaak als de Hollanders zelf. Het ging blijkbaar boven verwachting mooi. Dat er nog zooveel nationale fut in de menigte zat, had men niet durven verwachten en hoe kaal wij ook van onze veroveringstocht terugkeerden, dat was ten minste gered. Het Volksbesef van fier Oud-Holland had zich opnieuw schitterend geopenbaard en dat was ten slotte méér waard – achte men – dan het saamblijven in één officieel volksverband met een paar millioen schreeuwerige Belgen.

Zoo keerden dan al die brave burgers, de dappere schutters van gisteren, naar hun degelijke haardsteden terug met een duizelig, onbepaald gevoel desniettemin iets groots beleefd te hebben en brachten geestdriftig hun penningske bij voor dat Monument van den Volksgeest van 1830, dat nog den versten nazaat zou verkondigen, hoe voor Koning en Vaderland arm en rijk, aanzienlijk en gering in de ure des gevaars goed en bloed had veil gehad...